Málek Izidorné És Vogel Fislné Barátnőkkel

Ezen a képen csak anyukámat, Málek Bertát és a húgát, Vogel Paulát ösmerem, a többiek anyukámnak a barátnői voltak. Anyukám a képen a jobb szélső, a húga pedig mellette van, a masnis. 1917. március másodikán volt ez a kép fényképezve, akkor még anyuka fiatal volt, nem is volt férjnél. A nagyapámnak, Walter Náhmánnak két felesége volt. Az első felesége gyerekszülésben halt meg, és hátrahagyott hat gyereket, akkor a nagyapám elvette a nagymamámat, Szegál Hene Rájzét, a nagymamám nem volt olyan fiatal lány, és avval lett még két gyereke, az anyukám, Walter Berta és a nagynénim, Walter Paula. Anyukám zsidó neve Bájle volt, de Bertának szólította mindenki. Itt született Máramarosszigeten, 1889-ben. Anyukámnak le volt vágva a haja, de elöl volt neki hagyva haj, ami kilátszott, ha kendőt kötött. Parókája is volt, de itthon nem használta, csak a templomban, olyankor arra felvett egy turbánt vagy egy kis kalapot. Hiába volt anyukámnak hét gyereke, mert lehetett volna több is. Lett volna tizenegy gyerek, csak az egyik meghalt, egy Rózika meghalt, megfúlt egy paszullyal, ledugta magának az orrába, az megdagadt ott, és megfúlt. És abodált [abortált] is anyukám. Az azt jelenti, amikor két-három hónapos korában elmegy a gyerek. Abodált, mondták régen, elvesztette, nem született meg. Én hallottam a házban [otthon] beszélni, hogy lehetett volna tizenegy gyerek. És maradt hét élő. A szüleim el lettek deportálva 1944-ben, mikor elvittek minket [Máramarosszigetről]. Először vittek Birkenauba, és Birkenauból vittek Auschwitzba, az volt a halálláger, ott meghaltak. Édesanyámnak a húga Paula, Perle volt. Hivatalosan Perle volt, de Pepi néninek szólítottuk mi. Egy nagyon szép lány volt, volt egy pici kis fehér pulikutyája, Buksi, mindig avval ment sétálni, volt neki egy nagyon szép kis lánca. És mindig találkozott az udvarlójával. Egy mérnök udvarolt neki, de nem volt vallásos, és ezért nem engedte meg a család, hogy összeházasodjanak. Annak idején nagyon törődtek a vallással. Jaj, hát mikor férjhez adták [máshoz], meg akarta ölni magát. Már kész volt a hipe [hüpe -- azaz: lezajlott az esketés], és várták volna a vacsoránál, és ő tudta pontosan -- mert ebben a házban ment férjhez, és a mi kertünkön megy keresztül a vonat [a vasút] --, mikor jön a vonat, szaladt a vonat alá, meg akarta ölni magát, mert nem adták ahhoz, akit szeretett. A fél kertből szöktek utána, és visszahozták. A Perle nagynénémnek a férje volt Vogel Fisel. Neki először volt egy korcsmája, az tönkrement, aztán mindenfélével foglalkozott, nem volt stabil állása. Utazó volt leginkább, mindig utazott, vitt árut bemutatni valamilyen gyárból. Úgy hallottam én annak

idején. Azoknak volt hat gyerekük, a legidősebb volt Náhcsu [Nahman], az egyik kislány volt Julcsi, aztán volt Lájbi [Laje], Hersi [Hers], Berl, és a legkisebbik volt Lia, egy kislány. Közülük egy se jött vissza [a deportálásból].